

מגילה י

משנה.

שילה	ירושלים
אוכלין קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה	לפנים מן החומה
קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים	
קדושת שילה יש אחריה היתר	וקדושת ירושלים אין אחריה היתר

דברי רבי יצחק: שמעתי שמקריבין בבית חונוי בזמן הזה. קסבר:

- בית חונוי לאו בית עבודה זרה היא,
- קדושה ראשונה - קידשה לשעתה ולא קידשה לעתיד לבוא. דכתיב (דברים י"ב) **כִּי יֵאָכֵל בָּרֶחֱקֵי** **עַם עֵתָה אֵל הַמַּטְחָה וְאֵל הַמַּטְחָה, מַטְחָה -** זו שילה, **מַטְחָה** - זו ירושלים. מקיש נחלה למנוחה; מה מנוחה יש אחריה היתר - אף נחלה יש אחריה היתר.

תגובת התלמידים: אמרו ליה: אמרת?

תגובת ר' יצחק להם: אמר להו: לא.

תגובת רבא לתגובת ר' יצחק: אמר רבא: האלהים! אמרה, וגמירנא לה מיניה.

הסבר הגמרא לחזרת ר' יצחק: ומאי טעמא קא הדר ביה? משום קשיא דרב מרי.

1. דמותיב רב מרי: **קדושת שילה יש אחריה היתר, קדושת ירושלים אין אחריה היתר.**
2. ועוד תנן: **משבאו לירושלים נאסרו הבמות, ולא היה להם עוד היתר, והיא היתה לנחלה.**

הגמרא מסבירה שאכן יש מחלוקת תנאים בעניין: תנאי היא: דתנן

אמר רבי אליעזר	ואמר רבי יהושע
שמעתי כשהיו בונים בהיכל עושין קלעים להיכל, וקלעים לעזרה. אלא שבהיכל בונים מבחוץ, ובעזרה בונים מבפנים	שמעתי שמקריבין אף על פי שאין בית, אוכלין קדשי קדשים אף על פי שאין קלעים, קדשים קלים ומעשר שני אף על פי שאין חומה. מפני שקדושה ראשונה - קידשה לשעתה, וקידשה לעתיד לבוא

מסקנה: מכלל דרבי אליעזר סבר: לא קידשה לעתיד לבוא.

דחיית הבנה זו: אמר ליה רבינא לרב אשי: ממאי? דלמא דכולי עלמא קדושה ראשונה - קידשה לשעתה, וקידשה לעתיד לבוא. ומר מאי דשמיע ליה קאמר, ומר מאי דשמיע ליה קאמר. וכי תימא קלעים לרבי אליעזר למה לי - לצניעותא בעלמא.

מקור אחר שממנו יוצא שיש מחלוקת תנאים בעניין: אלא, כי הני תנאי. דתניא, אלמא קסבר: קדושה ראשונה קידשה לשעתה ולא קידשה לעתיד לבוא.

סתירה בין מקור זה למקור אחר: ורמינהו,

מקור 1	מקור 2
אמר רבי ישמעאל ברבי יוסי: למה מנו חכמים את אלו? שכשעלו בני הגולה מצאו את אלו וקידשו, אבל הראשונות - בטלו משבטלה הארץ	אמר רבי ישמעאל ברבי יוסי: וכי אלו בלבד היו? והלא כבר נאמר (דברים ג') שְׁמַע עִי כֹל חֶכְמָה, וכתיב (דברים ג') כֹּל אֲשֶׁר עָרִישׁ כְּצֶרֶת חוֹמָה זָכָה, אלא למה מנו חכמים את אלו? שכשעלו בני הגולה מצאו אלו וקידשו. <u>קושי</u>: קידשו? השתא הא אמרי לא צריכא לקדושי! <u>תירוץ</u>: אלא: מצאו את אלו ומנאו ולא אלו בלבד, אלא כל שתעלה לך מסורת בידך מאבותיך שמוקפת חומה מימות יהושע בן נון - כל המצות הללו נוהגין בה, מפני שקדושה ראשונה - קידשה לשעתה וקידשה לעתיד לבא

תירוץ 1: תרי תנאי אליבא דרבי ישמעאל ברבי יוסי.

תירוץ 2: ואיבעית אימא: הא - רבי אלעזר בר יוסי אמרה. דתניא, **רבי אלעזר ברבי יוסי אמר**:

(ויקרא כ"ה) **אֲשֶׁר יִזְכָּר חַמָּה** - אף על פי שאין לו עכשיו והיה לו קודם לכן.

ויהי כימי אחשוורוש.

אמר רבי לוי ואיתימא רבי יונתן : דבר זה מסורת בידינו מאנשי כנסת הגדולה : כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון צער.

ויהי כימי אחשוורוש	הוה המן
ויהי כימי שפט השפטים	הוה רעב
ויהי כי החל האדם לרוב	וירא ה' כי רבה רעת האדם
ויהי כנסעם מקדם	הכה נכנה לט עיר
ויהי כימי אמרץ	עשו מלחמה
ויהי בהיות יהושע ביריחו	וחרבו שרופה ביפו
ויהי ה' את יהושע	וינעצו בני ישראל
ויהי איש אחז מן הרמתיים	כי את חנה אהב וה' סגר רחמה;
ויהי כאשר זקן שמואל	ולא הלכו בניו בהרכו
ויהי בזה זכר משיח וה' עמו	ויהי שאול עיין את בוג
ויהי כי ישב המלך בביתו	רק אתה לא תכנה הבית

קושי : והכתיב (ויקרא ט') ויהי כימי השמיני, ותניא : אותו היום היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא כיום שנבראו בו שמים וארץ, כתיב הכא ויהי כימי השמיני, וכתיב התם (בראשית א') ויהי ערב ויהי בקר יום אחד! תירוצ' : הא שכיב נדב ואביהוא.

קושי : והכתיב (מלכים א' ו') ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה!

והכתיב (בראשית כ"ט) ויהי כאשר ראה 'עקב את רחל'!

והכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד! והאיכא שני, והאיכא שלישי, והאיכא טובא!

תירוצ' : אמר רב אשי : כל ויהי - איכא הכי, ואיכא הכי. ויהי כימי אינו אלא לשון צער.

חמשה ויהי בימי הוור : ויהי כימי אחשוורוש, ויהי כימי שפט השפטים, ויהי כימי אמרץ, (ישעיהו ז') ויהי כימי אחז, (ירמיהו א') ויהי כימי יהויקים.

וא"ר לוי : דבר זה מסורת בידינו מאבותינו : אמוץ ואמציה אחים הוור.

שאלה : מאי קא משמע לן?

תשובה : כי הא דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן : כל כלה שהיא צנועה בבית חמיה, זוכה ויוצאין

ממנה מלכים ונביאים. מנלן - מתמר. דכתיב (בראשית ל"ח) ויראה יהודה ויחשבה לצנוה כי כסתה פניה.

משום דכסתה פניה ויחשבה לזונה? אלא : משום דכסתה פניה בבית חמיה ולא הוה ידע לה, זכתה ויצאו

ממנה מלכים ונביאים. מלכים - מדוד, נביאים - דאמר רבי לוי : מסורת בידינו מאבותינו : אמוץ ואמציה

אחים היו. וכתיב (ישעיהו א') חזון ישעיהו בן אמוץ.

ואמר רבי לוי : דבר זה מסורת בידינו מאבותינו : מקום ארון אינו מן המדה. תניא נמי הכי : ארון שעשה משה

יש לו עשר אמות לכל רוח, וכתיב (מלכים א' ו') ולפני ההביר עשרים אמה ארץ, וכתיב כנף הכרום האחד עשר

אמות וכנף הכרום האחד עשר אמות, ארון גופיה היכא הוה קאי? אלא לאו שמע מינה : בנס היה עומד.